

УДК 657.1

Лищенко.О.Г.¹, Никоненко Т.А.²

1 канд.економ.наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

2 студ. гр. ФЕУ- 610 НУ «Запорізька політехніка»

АУДИТ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Вступ. Облікова політика є ключовим інструментом для ефективного управління та довгострокового розвитку підприємства. Оскільки облікова політика є невід'ємною частиною бухгалтерської звітності, аудит облікової політики є одним з головних пунктів аудиту. Результати цього аудиту можуть вплинути на підсумковий висновок аудитора. Тому важливо, щоб облікова політика періодично підлягала аудиторській перевірці та була сформована відповідно до потреб та стратегії підприємства.

Матеріали та методи.

Дослідження з організації аудиту облікової політики здійснювали багато вчених, серед яких можна виділити Л. Баєвську, А. Глушаченка, О. Ширкіну, І. Василевича, П. Житнього, В. Тищенко та інших.

За даними О. Ширкіної та І. Василевича, облікова політика підприємства є важливим аспектом аудиту, оскільки вона впливає на достовірність бухгалтерської звітності та перевіряється на всіх етапах аудиту. [4]

З свого боку, А. Глушаченко зазначає, що вивчення змісту облікової політики підприємства є важливим етапом під час аудиту, оскільки це дозволяє визначити особливості обліку та скласти точний план перевірки. [2]

Л. Баєвська зазначає, що облікова політика передбачає побудову інформаційної системи, що забезпечує обґрунтовані та ефективні управлінські рішення на основі показників звітності. Більшість підприємств в Україні визначили свою облікову політику при переході на П(С)БО в 2000 році, з урахуванням різних умов та галузевих особливостей [1].

Виклад основного матеріалу дослідження. Метою аудиту облікової політики є встановлення відповідності застосовування підприємством способів ведення бухгалтерського обліку діючим нормативно-правовим актам у періоді, який перевіряється, для того щоб сформулювати думку про достовірність звітності у всіх суттєвих аспектах.

Для досягнення визначеної мети та завдань необхідний добре структурований процес аудиту облікової політики, який повинен бути розбитий на певні етапи.

На етапі підготовки до аудиторської перевірки, необхідно укласти договір та сформувати аудиторську групу. Крім загальної інформації про підприємство, необхідно застосувати метод тестування облікової політики для складання оптимального плану та програми перевірки.

На початковому етапі аудиторської перевірки складається план та програма, з урахуванням інформації, зібраної на попередньому етапі. Також визначається рівень суттєвості та проводиться оцінка можливих аудиторських ризиків у системі внутрішнього контролю. На цьому етапі дуже важливо визначити систему критеріїв ефективності для всіх складових облікової політики.

На головному етапі, аудитор (або аудиторська група) перевіряє законність та доцільність кожного положення облікової політики, збираючи необхідну кількість аудиторських доказів, щоб дати об'єктивну думку.

На завершальному етапі підготовлюється звіт із результатами аудиторської перевірки, а також надаються рекомендації керівництву на підставі отриманих даних.

На нашу думку, аудит облікової політики підприємства є складним та відповідальним процесом, що вимагає високої кваліфікації аудитора та знань

ня особливостей діяльності підприємства. У зв'язку з цим, у даній роботі запропоновано удосконалення методики аудиту облікової політики підприємства на основі використання наступних підходів:

1. Аналіз ризиків підприємства

Для ефективного проведення аудиту облікової політики підприємства необхідно визначити основні ризики, що можуть вплинути на якість фінансової звітності. З метою аналізу ризиків підприємства, аудитор повинен ознайомитися з діяльністю підприємства, його структурою та бізнес-процесами.

2. Визначення основних аспектів облікової політики

Для успішного аудиту облікової політики підприємства необхідно визначити основні аспекти облікової політики, які є ключовими в процесі формування фінансової звітності. До таких аспектів можна віднести визначення методів оцінки активів та зобов'язань, обліку витрат та доходів, визначення порядку проведення інвентаризації тощо.

3. Оцінка дотримання встановлених правил та нормативів

Одним з головних завдань аудитора є оцінка дотримання підприємством встановлених правил та нормативів, що стосуються формування фінансової звітності. Для досягнення цієї мети необхідно проводити перевірку документів, які доводять правильність та повноту інформації, що міститься у фінансовій звітності.

4. Використання сучасних технологій та програмного забезпечення

Останнім часом на ринку з'явилися нові технології та програмне забезпечення, що дозволяє значно полегшити та прискорити процес аудиту облікової політики підприємства. До таких технологій можна віднести електронний обмін документами, використання спеціалізованих програм для аналізу фінансової звітності, автоматизацію процесу проведення аудиту тощо.

5. Підготовка звіту про аудит.

Аудитор повинен підготувати звіт про аудит облікової політики підприємства, в якому має бути відображена його оцінка та рекомендації щодо удосконалення обліку та звітності.

Висновок. Належне формування облікової політики є необхідною передумовою для ведення бухгалтерського обліку на підприємствах згідно з нормативною базою. Оцінювання організації облікової політики потребує правильної програми вивчення цієї тематики. Особливу увагу слід приділити перевірці відповідності принципів та процедур бухгалтерського обліку фінансової звітності, а також перевірці правильності складання та виконання Наказу про облікову політику підприємства за всіма його розділами.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Баєвська Л.Л. Особливості облікової політики та її вплив на фінансову звітність інтегрованих підприємств / Л.Л. Баєвська // Облік і фінанси АПК. – 2005. – № 5. – С. 16-21.

2. Глушаченко А.І. Сучасні аспекти облікової політики сільськогосподарських підприємств та її застосування при аудиті / А.І. Глушаченко // Вісник СНАУ [Серія "Економіка та менеджмент"]. – Випуск 6-7. – 2005. – С. 150-156.

3. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг: видання 2016-2017 рр. / Пер. з англ. К.: Міжнародна федерація бухгалтерів, Аудиторська палата України, 2017, ч. 1. 1142 с. URL: https://www.apu.net.ua/attachments/article/1151/2017_часть1.pdf (дата звернення: 12.09.2022).

4. Ширкина Е.І. Аудит облікової політики / Е.І. Ширкина, І.П. Васильєвич // М.: Бухгалтерский облік. – 2000. – № 15. – С. 41-45.